

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „O politică industrială a UE pentru sectorul alimentar și al băuturilor”

(2015/C 332/04)

Raportor: domnul Ludvik JÍROVEC

Raportor: domnul Edwin CALLEJA

La 10 iulie 2014, în conformitate cu articolul 29 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, Comitetul Economic și Social European a hotărât să elaboreze un aviz din proprie inițiativă cu privire la

„Sectorul alimentar și al băuturilor”.

Comisia consultativă pentru mutații industriale (CCMI), însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 4 mai 2015.

În cea de-a 508-a sesiune plenară, care a avut loc la 27 și 28 mai 2015 (ședința din 27 mai), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 151 de voturi pentru, 1 vot împotriva și 5 abțineri.

1. Concluzie și recomandări

1.1. Concluzii

1.1.1. Tendințe

Între momentul actual și 2050, principalele tendințe demografice vor cuprinde creșterea și îmbătrânirea populației, urbanizarea și adâncirea inegalităților. „Până în 2050, populația mondială va atinge cifra de 9,1 miliarde, cu 34 % mai mult decât în prezent. Aproape toată această creștere a populației va avea loc în țările în curs de dezvoltare. Urbanizarea va continua într-un ritm accelerat, iar aproximativ 70 % din populația lumii va locui în orașe (față de 49 % în prezent). În aceste condiții, cererea va crește; însă pentru a-i face față, producția de alimente (fără a lua în calcul alimentele utilizate pentru biocombustibili) trebuie să crească cu 70 %”⁽¹⁾.

1.1.2. Rolul industriei alimentare și a băuturilor din Europa

Industria alimentară și a băuturilor din UE va trebui să-și elaboreze strategia de dezvoltare într-un context caracterizat de o creștere economică modestă, resurse naturale reduse, niveluri structural ridicate ale prețurilor la mărfuri și energie și dificultăți în ce privește accesul la capital. Inovarea va fi esențială pentru competitivitatea acestei industrii.

În acest context, sectorul trebuie să fie gata să facă față provocărilor viitoare. Avizul CESE vizează domeniul politic esențiale care trebuie abordate pentru a se crea un mediu mai favorabil întreprinderilor. Acestea ar trebui să permită industriei alimentare și a băuturilor înregistreze o creștere durabilă, să inoveze și să creeze locuri de muncă, continuând în același timp să ofere consumatorilor alimente sigure, nutritive, de înaltă calitate și la prețuri accesibile.

1.1.3. Pledoaria pentru o politică industrială sectorială specifică pentru industria alimentară și a băuturilor din Europa

CESE se pronunță hotărât pentru o politică industrială sectorială specifică pentru industria alimentară și a băuturilor din Europa, care să răspundă necesităților specifice ale acesteia. Convingerea Comitetului este că acest lucru poate fi realizat prin intermediul reînnoirii mandatului Forumului la nivel înalt pentru o mai bună funcționare a lanțului de aprovizionare pentru perioada 2015-2019, încheiat la 31 decembrie 2014.

⁽¹⁾ http://www.fao.org/fileadmin/templates/wfs/docs/expert_paper/How_to_Feed_the_World_in_2050.pdf

1.2. Recomandări

CESE atrage atenția Comisiei Europene, Parlamentului European, Consiliului European și guvernelor statelor membre asupra domeniilor menționate mai jos, prioritare pentru evoluția ulterioară a industriei alimentare și a băuturilor din Europa. De asemenea, el atrage atenția societăților care operează în acest sector asupra inițiativelor și acțiunilor necesare din partea lor.

1.2.1. Progresele în ce privește finalizarea pieței interne

Comisia Europeană și statele membre ar trebui să depună eforturi în vederea finalizării unei piețe unice care să asigure libera circulație a produselor alimentare și a băuturilor. Aceasta este o condiție preliminară pentru îmbunătățirea performanței în materie de competitivitate a întreprinderilor europene producătoare de alimente și băuturi, ceea ce nu presupune neapărat adoptarea unei legislații suplimentare, ci mai degrabă măsuri pentru a îmbunătăți implementarea normelor existente.

Comisia ar trebui să cartografieze și să monitorizeze progresele în ceea ce privește:

- exercițiul REFIT în curs de desfășurare lansat de Comisie. Acesta ar trebui să contribuie la finalizarea pieței unice pentru alimente, fără a pierde din vedere standardele existente privind condițiile de încadrare în muncă ale lucrătorilor;
- recenta reformă a PAC, care trebuie să fie pusă în aplicare fără a genera denaturări ale concurenței între statele membre și într-un mod care să stimuleze producția durabilă;
- Alianța europeană pentru ucenicii. Această inițiativă ar trebui să primească sprijinul deplin al statelor membre pe durata implementării sale.

1.2.2. Facilitarea la nivel internațional a comerțului cu alimente și băuturi

În conformitate cu avizul său din 4 ianuarie 2010 privind comerțul și siguranța alimentară ⁽²⁾, CESE reamintește faptul că siguranța alimentară trebuie să rămână un obiectiv cheie în orice negocieri aflate în curs de desfășurare în materie de comerț internațional.

Strategiile de negociere ale UE de la nivel internațional ar trebui să urmărească eliminarea tarifelor pentru exporturile UE și facilitarea comerțului prin punerea în aplicare a unor standarde recunoscute la nivel internațional în țările cu cel mai mare potențial de expansiune comercială. Comisia ar trebui:

- să urmărească încheierea în condiții favorabile a anumitor acorduri comerciale ale UE încă nefinalizate (în special a celor cu SUA, Japonia și partenerii din Asia de Sud), întrucât acestea pot aduce avantaje considerabile pentru producătorii de produse alimentare și de băuturi din UE;
- să monitorizeze punerea în aplicare a acordurilor comerciale în vigoare;
- să depună eforturi pentru o mai bună coordonare între acordurile bilaterale și multilaterale;
- să asigure un tratament bazat pe principiul reciprocității atât în ce privește reducerea treptată a barierelor tarifare, cât și eliminarea barierelor netarifare și să garanteze că standardele UE actuale în materie de protecție a sănătății, a mediului și a consumatorilor sunt menținute.

Comisia Europeană ar trebui să sporească sprijinul pe care îl acordă IMM-urilor pentru ca acestea să se internaționalizeze într-o măsură mai mare. Sprijinul public rămâne esențial pentru:

- crearea unor condiții favorabile exportului prin eliminarea barierelor din calea comerțului;
- facilitarea accesului la finanțarea comerțului (credite și asigurări la export);

⁽²⁾ JO C 255, 22.9.2010, p. 1.

- sprijinirea promovării exportului pe baza colaborării între sectorul public și cel privat;
- culegerea de informații privind cerințele de import din țările terțe și transmiterea lor către asociațiile reprezentative ale IMM-urilor.

1.2.3. **Inițiative provenite chiar din sectorul produselor alimentare și al băuturilor care vizează consolidarea resurselor umane și a ocupării forței de muncă**

Există o nevoie acută ca industria însăși să-și îmbunătățească imaginea, în special în rândul tinerilor. Necesitatea de a recruta resurse umane de o calitate superioară ar trebui să fie susținută prin:

- mai multe informații de înaltă calitate privind piața muncii defalcate pe sectoare, care să fie disponibile la nivelul tuturor statelor membre, pentru a contribui la soluționarea problemei informațiilor asimetrice de care dispun angajatorii și potențialii angajați și pentru a identifica și a corecta orice necorelare a competențelor;
- validarea regulată a programelor de studii din instituțiile de învățământ superior, cu includerea reprezentanților industriei alimentare și a băuturilor, pentru a menține relevanța sectorului învățământului profesional;
- deschiderea programelor de ucenicie către toate persoanele nou-recrutate în sectorul alimentelor și băuturilor, astfel încât să nu fie adresate exclusiv tinerilor. Acest lucru este deosebit de important pentru a se valorifica potențialul femeilor care se întorc pe piața forței de muncă și al lucrătorilor în vârstă care doresc o schimbare de carieră;
- alocarea de mijloace și resurse pentru activitățile de formare și învățare pe tot parcursul vieții, astfel încât să se poată dispune de o forță de muncă calificată. În acest sens, dialogul social reprezintă un element fundamental.

CESE încurajează instituirea unei comunități de cunoaștere și inovare (CCI) pe tema alimentelor în sectorul alimentelor și băuturilor; aceasta reprezintă nu numai un angajament esențial de creștere a investițiilor în cercetare-dezvoltare până în 2020, ci și o sursă puternică de creștere economică și de creare de locuri de muncă.

Nu în ultimul rând, Comitetul subliniază importanța:

- protecției drepturilor lucrătorilor și consumatorilor europeni;
- ratificării, implementării și aplicării complete și efective a standardelor fundamentale ale OIM;
- standardelor europene în materie de calitate din sectorul alimentelor și băuturilor.

1.2.4. **Asigurarea unui lanț de aprovizionare durabil în domeniul alimentar**

CESE dorește să reafirme că este avantajos să se promoveze consumul și producția durabilă în strânsă legătură cu punerea în aplicare a Foii de parcurs către o Europă eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor ⁽³⁾ și încurajează statele membre să pună în aplicare aceste politici prin intermediul Foii de parcurs și al semestrului european ⁽⁴⁾; de aceea, CESE ar dori să existe un plan global în vederea realizării durabilității lanțului alimentar. CESE solicită Comisiei să adopte o comunicare privind durabilitatea sistemelor alimentare.

CESE ar trebui să difuzeze integral în cadrul Expoziției universale de la Milano recomandările formulate de prezentul aviz, precum și de alte avize adoptate în ultimele luni pe teme legate de produsele alimentare.

⁽³⁾ COM(2011) 571 final.

⁽⁴⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 6.

1.2.5. Risipa de alimente

CESE face referire la avizul ⁽⁵⁾ său în care se afirmă necesitatea de a dispune de o definiție și de o metodologie UE comună și armonizată la nivel global, pentru a cuantifica pierderile și risipa de alimente, care să includă reciclarea și recuperarea produselor alimentare nevândute. Cu toate acestea, Comitetul consideră că trebuie întreprinse acțiuni concrete, fără a aștepta rezultatele proiectelor de cercetare aflate în curs de desfășurare la nivelul UE și la nivel mondial. Astfel de măsuri includ creșterea gradului de conștientizare cu privire la risipa de alimente de-a lungul lanțului alimentar și contribuția la dezvoltarea și diseminarea celor mai bune practici.

Orice viitoare politică industrială pentru sectorul alimentelor și băuturilor ar trebui să reflecte o abordare echilibrată și să se ocupe de latura preventivă a risipei de alimente: politicile de prevenire din acest domeniu ar trebui să aibă o abordare bazată pe lanțul alimentar, de la stadiul care precedă recoltarea și până la consumatori.

De asemenea, ar trebui să se examineze atent politica fiscală (TVA) și coordonarea acțiunilor în statele membre pentru a facilita donațiile către băncile de alimente, ca mijloc de a reduce risipa alimentară.

1.2.6. Practici loiale în cadrul lanțului de aprovizionare

CESE continuă să promoveze o schimbare culturală în relațiile dintre întreprinderi, în scopul instituirii unor practici comerciale loiale de-a lungul lanțului agroalimentar, așa cum a afirmat în avizul său din 9 mai 2013 ⁽⁶⁾; prin urmare, salută eforturile depuse atât de distribuitori, cât și de producătorii de alimente și băuturi, în scopul elaborării unei inițiative voluntare de promovare a relațiilor comerciale loiale de-a lungul lanțului de aprovizionare cu alimente (SIC – Inițiativa privind lanțul de aprovizionare ⁽⁷⁾).

1.2.7. Cercetare, dezvoltare și inovare

Sectorul alimentar se confruntă cu provocări majore, însă dispune de fonduri limitate în domeniul cercetării și inovării. CESE consideră că cercetarea și dezvoltarea trebuie să aibă o orientare clară, iar industria ar trebui să fie un partener esențial în identificarea modului în care poate fi realizat acest lucru. În plus, pentru ca inovarea să se bucure de succes și să fie ușor acceptată, CESE consideră că ar trebui să fie bazată în special pe așteptările consumatorilor.

1.2.8. IMM-urile din sectorul alimentelor și băuturilor

Pentru IMM-uri, costurile de asigurare a conformității cu legislația UE sunt deosebit de împovărătoare. Modificările frecvente și lipsa de armonizare, de exemplu în ceea ce privește cerințele de etichetare, creează poveri și obstacole în calea creșterii. CESE consideră că ar trebui acordată o atenție deosebită nevoilor specifice ale IMM-urilor, mai ales în vederea reducerii sarcinii administrative, însă face apel la prudență în ceea ce privește scutirile, în special acelea care privesc siguranța alimentară și IMM-urile, întrucât ele ar putea avea un efect negativ și ar putea să determine aceste întreprinderi să iasă de pe piață.

1.2.9. CESE îndeamnă Comisia să elaboreze un raport în care să evalueze necesitatea eventuală de a se furniza informații cu privire la ingrediente și la conținutul nutrițional în cazul băuturilor alcoolice.

⁽⁵⁾ JO C 161, 6.6.2013, p. 46.

⁽⁶⁾ Avizul CESE pe tema „Relațiile comerciale dintre marea distribuție și furnizorii de produse alimentare – situația actuală”, publicat în JO C 133 9.5.2013, p. 16

⁽⁷⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

2. Situația actuală a industriei alimentare și a băuturilor din europa

2.1. Industria alimentară și a băuturilor din Europa este cel mai mare sector prelucrător din economia UE, având o cifră de afaceri anuală de peste 1 miliard de euro și asigurând direct 4,25 milioane de locuri de muncă în UE. De asemenea, acest sector este parte integrantă a unui lanț valoric care numără un total de 32 de milioane de angajați și generează 7 % din PIB-ul UE. IMM-urile reprezintă 99,1 % din întreprinderile din industria alimentară și a băuturilor⁽⁸⁾.

2.2. Proporția investițiilor private în cercetare și dezvoltare este de 0,27 % din cifra de afaceri a acestui sector industrial. Tabloul de bord pe 2012 realizat de Centrul Comun de Cercetare (JRC) confirmă tendințele observate în anii anteriori, în special faptul că UE a menținut un nivel constant de investiții private în cercetare și dezvoltare, dar continuă să rămână în urma omologilor săi de la nivel internațional⁽⁹⁾.

2.3. Industria alimentelor și a băuturilor prelucrează 70 % din producția agricolă a UE și furnizează consumatorilor europeni produse alimentare sigure, nutritive și de calitate.

2.4. În 2012, Europa a exportat la nivel mondial alimente și băuturi prelucrate în valoare de 86,2 miliarde EUR⁽¹⁰⁾, fiind astfel cel mai mare exportator mondial în acest sector. În plus, balanța comercială a UE a înregistrat un surplus istoric de 23 miliarde de euro în 2012. În ultimii 20 de ani, comerțul cu produse alimentare și băuturi dintre statele membre a crescut de trei ori, ajungând la aproximativ 450 de miliarde EUR⁽¹¹⁾.

2.5. Sectorul reprezintă un pilon non-ciclic și rezistent al economiei, având o prezență considerabilă în toate statele membre și participând într-o măsură importantă la eforturile depuse de industria prelucrătoare europeană pentru a-și extinde contribuția la PIB până la procentul de 20 %, stabilit de Comisia Europeană în contextul Strategiei Europa 2020⁽¹²⁾. CESE confirmă sprijinul său și își reiterează recomandarea ca acest obiectiv să fie completat prin punerea accentului pe aspectele calitative⁽¹³⁾.

2.6. Indicatorii strategici ai competitivității demonstrează însă că acest sector este pe cale să își piardă poziția concurențială. În contextul unui creșterii a cererii la nivel mondial, cota de piață a exporturilor a scăzut de la an la an (valoarea exporturilor în 2012: 16,1 % în comparație cu 20,5 % în 2002)⁽¹⁴⁾.

2.7. Prezentul aviz din proprie inițiativă încearcă să pună un accent special pe sectorul alimentelor și băuturilor, identificând măsurile necesare pentru a inversa această evoluție negativă și pentru a îmbunătăți competitivitatea sectorului atât pe piața internă, cât și la nivel mondial.

2.8. Consumatorii au dreptul să primească informații veridice și echilibrate cu privire la băuturile alcoolice, pentru a putea lua decizii în cunoștință de cauză privind consumul acestora. Toate băuturile alcoolice, indiferent de concentrația lor alcoolică, ar trebui să intre sub incidența aceluiași norme. CESE solicită insistent Comisiei să elaboreze fără întârziere raportul solicitat de Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 până în decembrie 2014, în cadrul căruia să evalueze dacă pe viitor ar trebui să se aplice și în cazul băuturilor alcoolice cerința de a prezenta informații despre ingredientele și conținutul lor nutrițional.

3. Eforturile în vederea creșterii activității industriale în europa

3.1. Inițiative ale instituțiilor europene

Consiliul Competitivitate a recunoscut contribuția pe care o pot aduce toate sectoarele industriale la economia europeană și a încurajat inițiativele sectoriale ale Comisiei⁽¹⁵⁾.

⁽⁸⁾ Sursa: Date și tendințe în industria alimentară și a băuturilor din Europa, 2013-2014. http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽⁹⁾ Sursa: Tabloul de bord din 2012 privind investițiile întreprinderilor din UE în cercetare și dezvoltare, JRC și DG RTD.

⁽¹⁰⁾ http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/publications/docs/20years/achievements-web_en.pdf

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/docs/pg_en.pdf

⁽¹³⁾ Avizul CESE JO C 311, 12.9.2014, p. 47 „Pentru o renaștere industrială europeană”.

⁽¹⁴⁾ Sursă: Baza de date Comtrade a ONU, 2012

⁽¹⁵⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=RO&f=ST%2017202%202013%20INIT>

La scurtă vreme, Comisia Europeană și-a publicat comunicarea **„Pentru o renaștere industrială europeană”** [COM (2014) 14] ⁽¹⁶⁾. Două luni mai târziu, în martie 2014, în cadrul unei reuniuni la nivel înalt a șefilor de stat și de guvern din UE, aceștia au subliniat, de asemenea, „necesitatea ca Europa să-și dezvolte baza industrială, subliniind importanța unui cadru de reglementare stabil, simplu și previzibil și au convenit cu privire la faptul că preocupările legate de competitivitatea industrială ar trebui să fie integrate în toate domeniile de politică” ⁽¹⁷⁾.

Între timp, **Forumul la nivel înalt pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente** ⁽¹⁸⁾, instituit în 2009 de către comisarul UE pentru industrie și antreprenoriat a publicat raportul său final. Recomandările sale privind dezvoltarea unei politici industriale în sectorul agroalimentar au fost adoptate în unanimitate ⁽¹⁹⁾ cu ocazia ultimei sale reuniuni din 15 octombrie 2014. Prezentul aviz CESE a luat în considerare aceste recomandări.

În prezent, CESE așteaptă cu interes ocazia de a contribui la inițiativele suplimentare lansate de Comisia Europeană, inclusiv prezența acesteia la Expoziția universală de la Milano din acest an, unde tema centrală a pavilionului său va fi securitatea alimentară. De asemenea, este prevăzută elaborarea unui studiu privind **poziția concurențială a industriei alimentare și a băuturilor din UE**, care urmează să fie publicat înainte de octombrie 2015.

CESE observă, de asemenea, că tema Expoziției universale de la Milano, care tocmai și-a deschis porțile, este „Să hrănim planeta: energie pentru viață”. Comisia Europeană încurajează dezbaterile asupra modului în care știința și inovarea pot contribui la securitatea și la durabilitatea alimentară la nivel mondial. Acest context oferă CESE un excelent prilej de a prezenta publicului opiniile sale pe această temă, formulate în urma elaborării prezentului aviz și a altor avize recent adoptate, referitoare la produsele alimentare. Standul Comisiei UE din cadrul EXPO este locul ideal în care această dezbateră ar putea avea loc, în cadrul unuia sau mai multor seminare de informare organizate în acest scop.

3.2. Producătorii de alimente iau decizii comune alături de sindicate

În martie 2014, FoodDrinkEurope și EFFAT (**Federația europeană a sindicatelor din industria alimentară, agricultură și turism**) au semnat o declarație comună privind necesitatea unei acțiuni sectoriale la nivel european în ceea ce privește sectorul alimentară și al băuturilor.

4. Principalele domenii de acțiune: elaborarea unei politici industriale pentru sectorul alimentară și al băuturilor din Europa

4.1. Eforturi comune pentru îmbunătățirea funcționării lanțului de aprovizionare cu alimente în cadrul pieței unice pentru produse alimentare și băuturi

4.1.1. Legislația alimentară a UE este foarte armonizată, acest sector beneficiind într-o măsură semnificativă de oportunitățile oferite de piața internă. Schimburile comerciale dintre statele membre au crescut în mod substanțial în cursul ultimului deceniu și reprezintă în prezent aproximativ 20 % din producția UE de alimente și băuturi. Cu toate acestea, întreprinderile continuă să semnaleze existența unor diferențe în materie de interpretare și punere în aplicare a legislației UE privind standardele alimentare. O integrare mai aprofundată ar deschide noi oportunități de creștere economică ⁽²⁰⁾.

Îmbunătățirea relațiilor din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente este și ea esențială pentru a asigura competitivitatea sectorului alimentară și băuturilor ⁽²¹⁾.

4.1.2. Activitatea Comisiei Europene de monitorizare a eficacității inițiativei privind lanțul de aprovizionare (SCI) ⁽²²⁾, precum și asigurarea punerii în aplicare a normelor la nivel național au o importanță capitală ⁽²³⁾. SCI este o inițiativă comună și voluntară importantă, lansată de către organizațiile părților interesate din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente. Ea oferă un sistem menit să îmbunătățească relațiile comerciale dintre aceste organizații și să găsească soluții pentru orice neînțelegere survenită în contextul acestor relații.

⁽¹⁶⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:52014DC0014>

⁽¹⁷⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&gc=true&sc=false&f=ST%207%202014%20INIT>

⁽¹⁸⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:210:0004:0005:RO:PDF>

⁽¹⁹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1139_ro.htm

⁽²⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52014SC0014>

⁽²¹⁾ Avizul CESE, JO C 133, 9.5.2013, p. 16.

⁽²²⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

⁽²³⁾ COM(2014) 472.

4.2. Promovarea ocupării durabile a forței de muncă și a productivității muncii

4.2.1. În cadrul unui efort de îmbunătățire a competențelor forței de muncă din acest sector, EFFAT și FoodDrinkEurope au adoptat în 2013 un raport comun, în care prezentau politicile de formare și de calificare necesare pentru a răspunde provocărilor de pe piața forței de muncă ⁽²⁴⁾.

4.2.2. Ele au lansat, de asemenea „Angajamentul în favoarea uceniciei tinerilor în industria alimentară și cea a băuturilor” ⁽²⁵⁾, menit să faciliteze instituirea unor ucenicii de înaltă calitate în cadrul întreprinderilor producătoare de alimente și băuturi din întreaga UE, în special de către IMM-uri.

4.3. Consolidarea comerțului internațional

4.3.1. În ciuda scăderii cotei sale de piață în comerțul mondial cu alimente și băuturi, UE rămâne cel mai mare exportator de astfel de produse, având o balanță comercială pozitivă în valoare de 23 de miliarde EUR în 2012. În schimb, în ultimii ani, țări precum China și Brazilia și-au crescut constant cotele de piață ale exporturilor ⁽²⁶⁾.

4.3.2. Independent de recunoașterea unanimă a faptului că securitatea alimentară este esențială ⁽²⁷⁾, creșterea exporturilor este una din principalele surse de creștere economică pentru orice industrie. Având în vedere că, în țările emergente, proporția populației înstărite este în creștere, industria ar trebui să fie echipată pentru a răspunde la creșterea cererii mondiale.

4.3.3. Încheierea unui acord multilateral semnificativ în cadrul OMC ar fi cea mai eficientă soluție pentru deschiderea piețelor, însă în pofida rundelor succesive de negocieri, nu s-a ajuns încă la un acord global.

4.3.4. Prin urmare, acordurile comerciale bilaterale au dobândit o importanță semnificativă și au dat rezultate în ce privește industria europeană, în general, și sectorul produselor alimentare și al băuturilor în special. În cadrul negocierilor în curs privind TTIP, ar trebui ca atât barierele tarifare, cât și cele netarifare să fie abordate punându-se accentul pe reciprocitatea tratamentului pentru produsele alimentare și băuturile din Europa, fără a pune însă în pericol sub nicio formă interesele consumatorilor europeni. Rezultatul negocierilor ar trebui să aducă beneficii semnificative pentru sectorul agroalimentar european ⁽²⁸⁾.

4.3.5. Politica UE de promovare reprezintă un instrument util pentru a contribui la valorificarea imaginii pozitive a produselor agroalimentare europene în întreaga lume și a face cunoscute principalele caracteristici ale produselor alimentare europene.

4.4. Contribuția la o producție și un consum durabile

4.4.1. Așa cum se afirmă într-un aviz al CESE din 2012 ⁽²⁹⁾ „O producție și un consum durabile sub forma unei utilizări a serviciilor și produselor care să ofere mai multe avantaje folosind mai puține resurse naturale se află la baza strategiilor de creștere a eficienței resurselor și de promovare a unei economii ecologice”.

4.4.2. Industriile europene producătoare de alimente și băuturi depind de accesul la cantități adecvate de materii prime agricole care satisfac criteriile specifice de calitate și sunt propuse la prețuri competitive.

4.4.3. Una din principalele provocări este risipa de alimente: de-a lungul lanțului alimentar european, se irosesc aproximativ 90 de milioane de tone de hrană. Odată cu deșeurile alimentare, se irosesc și resursele utilizate pentru a produce aceste alimente, precum materiile prime, apa, îngrășămintele și combustibilii. O serie de inițiative majore au dat naștere unor parteneriate cu părțile interesate relevante, cum ar fi campania „Every Crumb Counts” („Fiecare firimitură contează”) sau publicarea unui set de instrumente pentru industrie. Un aviz al CESE, adoptat în 2013, pe tema prevenirii și reducerii risipei de alimente, a oferit o imagine de ansamblu asupra problemelor și soluțiilor posibile în acest sens (NAT/570).

⁽²⁴⁾ <http://www.effat.org/en/node/10599>

⁽²⁵⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/fooddrinkurope-effat-pledge_en.pdf

⁽²⁶⁾ http://www.fooddrinkurope.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽²⁷⁾ JO C 255, 22.9.2010, p. 1.

⁽²⁸⁾ A se vedea poziția comună a Copa-Cogeca și FoodDrinkEurope

<http://www.fooddrinkurope.eu/news/statement/agri-food-chain-reps-call-on-negotiators-to-resolve-non-tariff-measures-in/>

⁽²⁹⁾ JO C 191, 29.6.2012, p. 6.

4.4.4. Comisia Europeană a identificat sectorul alimentar ca unul dintre sectoarele prioritare pentru o utilizare mai eficientă a resurselor și a organizat consultări aprofundate pe tema sustenabilității sistemului alimentar european ⁽³⁰⁾.

4.4.5. Sustenabilitatea ar trebui privită dintr-o perspectivă mai amplă, fără a pune accentul numai pe aspectele sale legate de mediu, ci și pe pilonii săi sociali și economici. Un exemplu în acest sens a fost declarația comună adoptată de 11 organizații reprezentative ale lanțului alimentar, în contextul Grupului la nivel înalt ⁽³¹⁾ menționat anterior.

4.5. Construirea unei Uniuni a inovării

4.5.1. Nivelurile investițiilor în cercetarea și dezvoltarea din sectorul alimentelor și băuturilor în UE sunt scăzute în comparație cu alte subsectoare din industria prelucrătoare și cu alte industrii alimentare și ale băuturilor din întreaga lume ⁽³²⁾.

4.5.2. CCI-urile din sectorul produselor alimentare și băuturilor trebuie încurajate și sprijinite. CCI – urile se plasează într-o perspectivă pe termen lung, de 7-15 ani, dar răspund totodată și unor obiective pe termen scurt și mediu, cum ar fi angajamentul esențial de a crește nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare până în 2020 și de a contribui la creșterea numărului de locuri de muncă și la creșterea economică.

Companiile producătoare de alimente și băuturi se confruntă cu nenumărate probleme atunci când introduc produse și procese inovatoare. Cele mai afectate sunt IMM-urile, deoarece dispun de capacități organizatorice și de resurse limitate, neavând competențele manageriale, experiența și viziunea strategică necesare. Procedurile de autorizare pentru introducerea pe piață a unor noi produse trebuie accelerate, respectându-se, în același timp, principiul precauției, care prevede ca pe piață să se introducă întotdeauna numai acele produse care sunt sigure pentru sănătatea consumatorilor.

4.6. Reducerea sarcinilor administrative, în special pentru IMM-uri

4.6.1. IMM-urile suferă în mod special de pe urma proliferării unor structuri care generează impunerea unor sarcini administrative inutile. Aceste întreprinderi joacă un rol important în competitivitatea sectorului și, prin urmare, trebuie să beneficieze de o atenție specială, fără a se aduce atingere siguranței alimentare sau drepturilor lucrătorilor și consumatorilor.

4.6.2. În contextul REFIT, Comisia a făcut un pas important în direcția garantării faptului că legislația UE este adecvată pentru întreprinderi și sporește competitivitatea ⁽³³⁾.

Bruxelles, 27 mai 2015.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE

⁽³⁰⁾ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/food.htm>

⁽³¹⁾ Declarația comună din 7 martie 2014 „Actions towards a more sustainable European food chain” (Măsuri în favoarea unui lanț alimentar european mai sustenabil)
<http://www.fooddrinkurope.eu/news/press-release/europes-food-chain-partners-working-towards-more-sustainable-food-systems/>

⁽³²⁾ A se vedea nota de subsol nr. 15.

⁽³³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-682_ro.htm